

A white cosmetic tube with a wooden brush and a wooden bucket in the background. The tube has a ribbed cap with the number 'V00231' printed on it. The brush has wooden bristles and a wooden handle. The bucket is made of wood and has a rope around it.

Cosmetica

Wat vertelt
het etiket van
een cosmetica-
product?

NCV

Nederlandse Cosmetica Vereniging

Wat vertelt het etiket van een cosmeticaproduct?

HEEFT U HET ETIKET VAN UW SHAMPOOFLES OF DEODORANT WEL EENS BESTUDEERD? HET ETIKET BEVAT MEER INFORMATIE DAN VEEL MENSEN WETEN. ER STAAN NIET ALLEEN CLAIMS OP ALS 'MET VERZORGENDE BESTANDDELEN' OF 'ANTI-RIMPELWERKING', MAAR OOK INFORMATIE OVER DE FABRIKANT, SAMENSTELLING EN HOUDBAARHEID VAN HET PRODUCT.

In 2009 is de Cosmeticaverordening gepubliceerd. Deze nieuwe wetgeving vervangt de Cosmeticarichtlijn en is vanaf juli 2013 van toepassing. Wat is er veranderd met betrekking tot het etiket?

- als cosmeticaproducten nanomaterialen bevatten, moet de consument dat in de ingrediëntendeclaratie kunnen vinden
- voor het duiden van de houdbaarheid mag nu ook gebruik worden gemaakt van het zandlopersymbool

De lijst van afzonderlijke ingrediënten waaruit het product is samengesteld heet de ingrediëntendeclaratie. Vaak leest u 'ingredients' op het etiket.

Cosmetica worden in Nederland en heel Europa al vele jaren niet meer getest op dieren. Dierproeven voor cosmetica zijn sinds 2004 in heel Europa bij wet verboden. Onder de Cosmeticaverordening mogen ook producten waarvan de ingrediënten op dieren zijn getest, niet meer in Europa worden verhandeld. Eigenlijk zijn dus alle cosmetica-producten in ons land dierproefvrij.

De claim 'niet getest op dieren' of 'dierproefvrij' mag volgens de wet gevoerd worden als de fabrikant kan bewijzen dat in de gehele keten geen gebruik is gemaakt van dierproeven. Dit is meestal wel eens gebeurd, soms in een heel ver verleden, om de veiligheid van het ingrediënt te onderzoeken. Een claim als 'dierproefvrij' die u soms op een verpakking leest, is dus eigenlijk nietszeggend.

Naast het vermelden van de verplichte teksten en symbolen op het etiket, moet volgens de wet:

- de informatie gemakkelijk leesbaar, duidelijk zichtbaar en onuitwisbaar zijn
- bewaarvoorschriften, gebruiksvoorwaarden, waarschuwingen, nominale hoeveelheid, houdbaarheidsaanduiding en de functie (indien niet direct duidelijk) in het Nederlands beschreven zijn
- de informatie op de omverpakking en op het product staan (met uitzondering van de ingrediëntendeclaratie)

Het zandlopersymbool, dat informatie geeft over de houdbaarheid van een product, is een nieuw symbool in de cosmeticawereld.

Doel van de ingrediëntendeclaratie is de gebruikers van cosmetica te informeren over de samenstelling van een product. Dit is bijvoorbeeld van belang voor een consument die overgevoelig of allergisch is voor een bepaalde stof. Aan de hand van het etiket van een product kan hij dan bepalen of het product voor hem geschikt is. Ook voor mensen die beroepsmatig met cosmetica werken, zijn ingrediëntnamen een belangrijk hulpmiddel. Het stelt onder meer schoonheidsspecialisten, huisartsen en dermatologen in staat hun cliënten te adviseren over het gebruik van cosmeticaproducten.

De daadwerkelijke houdbaarheid van een cosmeticaproduct is afhankelijk van de manier waarop u met het product omgaat na aanschaf. Enkele tips:

- sluit producten na elk gebruik zorgvuldig af
- bewaar producten niet in de zon
- vermijd bij mascara en eyeliners dat lucht in en uit de verpakking wordt gepompt met het borsteltje
- neem nooit crème uit een pot met ongewassen handen. Gebruik liefst een spatel of wattenstaafje
- maak sponzen, spatels en borstels die met cosmetica in aanraking komen goed schoon met alcohol of zeep, en laat ze drogen voor (her)gebruik

Waarschuwingen moeten op het etiket in de nationale taal worden gemeld. Voorbeeld van een waarschuwing: tandpasta met 0,1-0,15 % fluoride die niet uitsluitend bestemd is voor volwassenen, moet voorzien zijn van de volgende waarschuwing: „Gebruik voor kinderen van zes jaar of jonger niet meer tandpasta dan de grootte van een erwt. Zorg dat ze zo weinig mogelijk tandpasta inslikken. Raadpleeg een (tand)arts als uw kind fluoride in een andere vorm gebruikt.”

Om de keuze van de consument voor een zonproduct makkelijker te maken, is de etikettering van zonnebrandproducten in Europa eenvoudiger geworden. Onderstaande beschermingsklassen worden nu gehanteerd. Naast deze beschermingsklassen kan de traditionele SPF-index (Sun Protecting Factor) worden vermeld.

Beschermingsklasse	Aangeduide SPF UV-B beschermingsfactor	UV-A-beschermingsfactor	
Laag	6 10	Minstens 1/3 van de UV-B-beschermingsfactor 	
Gemiddeld	15 20 25		
	Hoog		30 50
	Zeer hoog		50+

Soms zie je op een etiket een blokje staan met daarin verspreid nog kleinere blokjes. Dit is een QR-code (Quick Response) en kan gelezen worden met een smartphone. De code wordt door een QR-lezer in de telefoon omgezet in een webadres, waarna in de webbrowser van de telefoon de bijbehorende website wordt getoond. Op de website staat dan specifieke informatie over het product die bijvoorbeeld van nut kan zijn voor de fabrikant bij de logistiek. De QR-methode bespaart de gebruiker het op een telefoon intypen van een webadres. Tegenwoordig beschikken alle smartphones over een QR-codescanner.

PRODUCTNAAM

FUNCTIE PRODUCT

PRODUCTNAAM

SOORT PRODUCT

GEBRUIKSAANWIJZING

FABRIKANT/IMPORTEUR

LAND VAN PRODUCTIE

CONTACTADRES

CLAIM

BEWAARADVIES

HOUDBAARHEID

LIJST VAN INGREDIËNTEN
(INCI-NAMEN)

KLEUR (+/- TEKEN)

STREEPJESCODE

HOEVEELHEID

BATCH- OF CODENUMMER

PRODUCTNAAM

Commerciële naam van het product. Niet wettelijk verplicht.

FUNCTIE PRODUCT

Omschrijving van het product, bijvoorbeeld badschuim, lippenbalsem, aftersun of scheerschuim. De functie van het cosmeticaproduct moet op de verpakking vermeld worden, tenzij deze duidelijk blijkt uit de verpakking of productnaam.

LIJST VAN INGREDIËNTEN

Alle ingrediënten in het product moeten op de verpakking staan. Om de ingrediënten op uniforme wijze op cosmetica te kunnen vermelden, wordt gebruik gemaakt van zogeheten INCI-namen. INCI staat voor International Nomenclature Cosmetic Ingredients.

De INCI-namen op de verpakking worden vermeld in volgorde van afnemend gewicht. Wanneer een opsomming van ingrediënten begint met bijvoorbeeld aqua, dan is het grootste bestanddeel van het product water. Ingrediënten die voor minder dan 1% in het product aanwezig zijn, mogen in willekeurige volgorde worden genoemd aan het einde van de ingrediëntvermelding.

NANO

In sommige producten worden nanomaterialen gebruikt. Dit zijn hele kleine deeltjes (1-100 nanometer) die bijzondere eigenschappen kunnen hebben. Nanomaterialen kunnen de werking van met name zonnebrandcrèmes aanzienlijk verbeteren. In cosmetica worden met name titaandioxide, silica (siliciumdioxide) en zinkoxide in nanovorm gebruikt. U herkent nanomaterialen aan de ingrediëntnaam met daarachter ('nano').

PARFUM

Het Wetenschappelijk Comité voor Cosmetica en Consumentenproducten heeft een lijst met 26 parfum-ingredienten samengesteld waarvan bekend is dat ze een allergie kunnen veroorzaken. Deze stoffen worden vermeld op de verpakking van cosmeticaproducten. Zo kan de consument gemakkelijker de stoffen vermijden waarvoor hij mogelijk gevoelig is.

KLEUR +/- TEKEN

Sommige producten worden op de markt gebracht in een reeks van kleuren. Vooral bij make-up is dit het geval. Om bijvoorbeeld niet voor iedere nieuwe tint lippenstift een apart etiket te hoeven maken, mogen alle kleuren in één ingrediëntendeclaratie worden genoemd. Dit wordt aangegeven met 'Kan... bevatten' of 'May contain...' of '[+/- ...]'. Dat wil dus niet zeggen dat alle vermelde kleurstoffen in één bepaald product zijn verwerkt. Kleurstoffen herkent u aan de kleuren-indexnummers, bijvoorbeeld: CI 75300 of CI 69800.

FABRIKANT/IMPORTEUR

De naam van de fabrikant/importeur die verantwoordelijk is voor het op de markt brengen van het product.

CONTACTADRES

Het adres van degene die verantwoordelijk is voor het op de markt brengen van het product. Vaak staan er meerdere adressen op, waaronder een Nederlands adres. Meestal verwijst dit adres naar de klantenservice van het betreffende cosmeticabedrijf. U kunt hier met vragen, klachten of opmerkingen over een product terecht. Tegenwoordig wordt dit adres vaak aangevuld met een websiteadres. U vindt daar aanvullende informatie over het cosmeticabedrijf en haar producten.

Regelmatig treft u naast de bedrijfsnaam een plaatsnaam aan die onderstreept is. Dit is informatie voor de nieuwe Voedsel en Waren Autoriteit. Er wordt mee aangegeven waar het productinformatiedossier ligt.

HOEVEELHEID

De nominale hoeveelheid van het product. Dit staat aangegeven in milliliters (ml) of gram (g). De 'e' bij de maat geeft aan dat dit de hoeveelheid is die met een wettelijke bepaalde afwijking wordt afgevuld. Producten zonder 'e' moeten minimaal de aangegeven hoeveelheid bevatten.

HOUDBAARHEID

De meeste cosmeticaproducten zijn lang, maar niet onbeperkt, houdbaar. Om de gebruiker van cosmetica hierover te informeren, staat een houdbaarheidssymbool of datum op het product afgedrukt. Het houdbaarheidssymbool stelt een geopend potje voor. Het symbool geeft aan: de periode na openen, waarin het product in optimale kwaliteit kan worden gebruikt. Deze periode wordt aangeduid met het aantal maanden (M). Het cijfer met de maandaanduiding kan in het potje of naast het potje worden geplaatst. Het symbool staat op cosmeticaproducten die ongeopend langer dan 30 maanden houdbaar zijn. Op producten die ongeopend korter dan 30 maanden houdbaar zijn, staat aangegeven 'bij voorkeur te gebruiken voor...' of het (nieuwe) zandlopersymbool.

De houdbaarheidsaanduiding staat op alle producten, behalve op producten:

- die bestemd zijn voor eenmalig gebruik
- die op basis van alcohol zijn samengesteld (bijvoorbeeld parfums)
- die zodanig verpakt zijn, dat zij niet geopend worden (bijvoorbeeld spuitbussen)
- die dankzij hun samenstelling niet bederven

GEBRUIKSAANWIJZING

Hier leest u hoe u het product moet gebruiken.

HAND-IN-OPEN-BOEK

Er zijn producten waarvan de verpakking zo klein is, dat er geen ruimte is voor de ingrediëntvermelding, gebruiksaanwijzing en waarschuwingen. In zo'n geval kan het hand-in-open-boek symbool of een tekstje verwijzen naar deze informatie. De ingrediënten, gebruiksaanwijzing en waarschuwingen kunnen dan afgedrukt staan op een aparte kaart of folder bij het product.

LAND VAN PRODUCTIE

Wanneer een product buiten de Europese Unie is geproduceerd, dan staat dit op het product of de verpakking vermeld. Bijvoorbeeld 'made in the USA'.

BATCH OF CODENUMMER

Bijvoorbeeld: honderd liter shampoo die in dezelfde productieronde is gemaakt, wordt afgevuld in vierhonderd shampooflessen. Deze vierhonderd shampooflessen krijgen dan een uniek identiek batchnummer. Mocht er ooit twijfel bestaan over de kwaliteit van een product, dan kan eventueel worden nagegaan of dit voor de hele batch geldt.

STREEPJESCODE

Code die bestaat uit zwarte streepjes en spaties. Deze code wordt bij de kassa in de winkel voor een scanner gehouden die de code 'leest'. De computer vertaalt de streepjes vervolgens naar cijfers, die dan samen een nummer vormen. Dat nummer gaat naar de computer van de kassa, waarop vervolgens de prijs van het product verschijnt. Dankzij de streepjescode hoeven kassières de prijzen niet zelf uit te zoeken en bij elkaar op te tellen. Ook houden winkeliers zo overzicht op de producten die zij verkopen.

CLAIMS

Een cosmetische claim is specifieke informatie over een product, bijvoorbeeld over de werking, eigenschappen of doelmatigheid van het product. Bijvoorbeeld 'vocht inbrengend', 'anti-rimpelwerking' of 'long lasting'. Een claim zorgt ervoor dat een product opvalt tussen andere producten. De volgende gegevens kunnen een claim vormen: woorden, afbeeldingen, illustraties, merken of beschrijvingen die op producten zijn aangebracht of in reclame.

Cosmetische claims moeten volgens de Cosmetica-verordening onderbouwd worden. Mits voldoende onderbouwd en controleerbaar in de productinformatie, zijn claims toegestaan. Anders mogen ze niet worden gebruikt.

MEER INFORMATIE

Nederlandse Cosmetica Vereniging (NCV)
info@ncv-cosmetica.nl of 030 604 94 80

LINKS

www.ncv-cosmetica.nl
www.isditproductveilig.nl
www.eur-lex.europa.eu
